

Napisał i narysował TOMASZ BEREŹNICKI

Bankructwo
**MAŁEGO
DZIEKA**

NA MOTYWACH KSIĄŻKI
JANUSZA KORCZAKA



zawiera tłumaczenie
na język ukraiński

FR
SE

Wydawnictwo
FRSE

Bankructwo
**MAŁEGO
DZIEKA**

Банкруцтво малого Джека

Kraków-Warszawa 2022

Koncepcja publikacji	dr hab. Stanisław Mazur, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Bartosz Stawiarz
Tekst i rysunki	Tomasz Bereźnicki
Przypisy	Barbara Jędraszko
Przekład na język ukraiński i redakcja	Krystyna Potapenko
Korekta	Barbara Jędraszko
Współpraca redakcyjna	Marta Iwańska, Barbara Jędraszko, Krzysztof Szwałek, Sylwia Kozioł
Redaktor prowadząca	Barbara Jędraszko
Projekt graficzny, projekt okładki i skład	Tomasz Bereźnicki
Druk	Top Druk Łomża
Wydawca	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności Al. Jerozolimskie 142a, 02-305 Warszawa www.frse.org.pl kontakt@frse.org.pl www.erasmusplus.org.pl

© Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Kraków–Warszawa 2022

Publikacja została wydana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jej treść.

Publikacja nie jest poradnikiem ekonomicznym ani przewodnikiem po tym, jak zakładać działalność gospodarczą.

Stanowi materiał uzupełniający dla nauczycieli w ich pracy pedagogicznej.

ISBN 978-83-66515-77-2

Publikacja bezpłatna

Czasopisma i portale Wydawnictwa FRSE

[języki:obce]
w szkole

europa
DLA AKTYWNYCH

europadesk
Polska

EUROPEJSKI
PORTAL MŁODZIEŻOWY

Więcej publikacji Wydawnictwa FRSE: www.czytelnia.frse.org.pl

Komiks, który oddajemy w Państwa ręce, powstał na kanwie krótkiej powieści Janusza Korczaka *Bankructwo małego Dżeka* z 1924 roku. W rzeczywistości książka ta stanowi niewielkie kompendium wiedzy na temat przedsiębiorczości, w prosty sposób przybliżające podstawowe zasady ekonomii.

W swojej książce Janusz Korczak przedstawił żyjącego w społeczeństwie amerykańskim ucznia szkoły podstawowej, który postanawia poprowadzić klasową wypożyczalnię książek, a następnie, ze względu na potrzeby koleżanek i kolegów z klasy, rozszerza swoją działalność o kolejne przedsięwzięcia. Tomasz Bereźnicki przekłada akcję powieści Korczaka na język komiksu, który osadza w realiach współczesnej Europy. Jego opowieść graficzna jest jednak interpretacją tekstu literackiego i przedstawia wybrane sceny z historii Dżeka Fultona, tak aby w oryginalny sposób zaprezentować podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii i dzięki temu od najwcześniejszych lat zachęcać dzieci do przejawiania inicjatywy, podejmowania postaw przedsiębiorczych i do pracy zespołowej.

W swojej powieści Korczak dowodził, że aktywność społeczna i odpowiedzialność kształtują właściwe postawy życiowe, a podejmowanie działalności, także gospodarczej, przez dzieci jest doskonałym narzędziem wychowawczym i edukacyjnym. Pokazał również, że najważniejsze w wychowywaniu i kształceniu dzieci jest ich dobro, rozumiane m.in. jako zaufanie do nich i wspieranie ich w każdej sytuacji. Skuteczna pomoc dorosłych powinna według niego polegać na objaśnianiu dzieciom świata oraz na wzajemnym dialogu starszych i młodszych. Książka uczy więc, jak wychowywać dzieci i równocześnie jak postępować w sposób, który dziś nazywamy społecznie odpowiedzialnym. Tomaszowi Bereźnickiemu udało się zobrazować te idee, a także, dzięki formie rysunkowej, odświeżyć wciąż aktualny przekaz sprzed niemal 100 lat.

Wszystko to sprawia, że obie pozycje wpisują się w podstawę programową, nie tylko z zakresu ekonomii, i że z pewnością zainteresują nie tylko dzieci, ale także ich rodziców i wychowawców. Dla nauczycieli mogą być materiałem uzupełniającym w ich pracy pedagogicznej, również z uczniami ukraińskojęzycznymi, dla których przygotowano ukraińską wersję językową komiksu.

Publikację sfinansowała Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności wspólnie z Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie, w myśl idei przewodniej tego programu: *Erasmus zmienia życie, otwiera umysły*.

dr Paweł Poszytek
dyrektor generalny
Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji

prof. Stanisław Mazur
rektor
Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie

Комікс, який ми вам представляємо, створено за мотивами короткої повісті Януша Корчака *Банкруцтво малого Джека*, написаної у 1924 році. Насправді, зазначена книга – це невеликий збірник знань про підприємництво, що в простий спосіб пояснює основні принципи економіки.

У своїй книзі Януш Корчак розповів про життя в американському суспільстві, учня початкової школи, який вирішує вести бібліотеку класу, а згодом, з огляду на потреби однокласників, розширює свою діяльність. Томаш Березницький дію повісті Корчака переносить на мову коміксу та поміщає в реалії сучасної Європи. Проте, його графічна історія є інтерпретацією літературного тексту та подає вибрані сцени з історії Джека Фултона так, щоби в оригінальний спосіб проілюструвати основні поняття економіки і таким чином заохочувати дітей з раннього віку проявляти ініціативу, ознайомлюватися з основами підприємництва та командної роботи.

Януш Корчак у своїй повісті доводив, що соціальна активність і відповідальність створюють правильні життєві підвалини, а ведення діяльності, зокрема підприємницької, дітьми є чудовим навчальним і виховним інструментом. Він також показав, що найважливіше у вихованні та навчанні дітей – це їхнє благополуччя, тобто віра в них та підтримка у кожній ситуації. Ефективна допомога дорослих, за його словами, має полягати в роз'ясненні дітям світу та у взаємному діалозі дорослих та дітей. Отже, книга вчить, як виховувати дітей і в той же час як діяти, як ми це сьогодні називаємо, у соціально відповідальний спосіб. Томашу Березницькому вдалося проілюструвати ці ідеї, а також, завдяки художній формі, освіжити все ще актуальні послання майже 100 річної давності.

Все це робить обидва елементи відповідними основному навчальному плану, не лише в галузі економіки, що неодмінно зацікавить не лише дітей, а й їхніх батьків та вихователів. Для вчителів комікс може бути допоміжним матеріалом у педагогічній роботі, також з україномовними дітьми, для яких підготовлено україномовну версію коміксу.

Видання профінансовано Фондом розвитку системи освіти - Програма Національного агентства Erasmus+ та Європейський корпус солідарності разом з Економічним університетом у Кракові, згідно з головною ідеєю цієї програми: *Erasmus змінює життя та відкриває розуми*.

д-р Павел Пошитек
Генеральний директор
Фонду Розвитку Системи Освіти

проф. Станіслав Мазур
реktor
Економічного Університету у Кракові

1 GO TO JEST EKONOMIA? MOŻNA POWIEDZIEĆ, ŻE JEST TO SZUKA WŁAŚCIWEGO ZARZĄDZANIA PIENIĘDZMI LUB INNYMI RZECZAMI, KTÓRE POSIADAMY.

2 NIE WYSTARZY DOBRZE LICZYĆ, ŻEBY SIĘ WZBOGACAĆ. TRZEBA JESZCZE WIEDZIEĆ, JAK WYKORZYSTAĆ TO, CO MAMY, ABY W PRZYSZŁOŚCI MIEĆ WIĘCEJ. NIE MOŻEMY PRZY TYM ZAPOMINAĆ O RYZYKU UTRATY CZĘŚCI, A NAWET CAŁOŚCI NASZEGO MAJĄTKU. NIKT PRZECIŻ NIE LUBI TRACIĆ.

3 DLATEGO PRZEDSTAWIAM WAM HISTORIĘ PEWNEGO CHŁOPCA, MAŁEGO DŻEKA. JESTEM PEWIEN, ŻE JEGO DOŚWIADCZENIA POMOGĄ WAM JESZCZE LEPIJ TO ZROZUMIEĆ, A FORMA KOMIKSU ZACHĘCI WAS DO CZYTANIA.



Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie prof. Stanisław Mazur

Ректор Економічного Університету у Кракові проф. Станіслав Мазур



ROZDZIAŁ 1. DŻEK FULTON

Розділ 1. Джек Фултон



MA MIŁYCH RODZICÓW...

4 OTO DŻEK FULTON. DŻEK JEST GRZECZNYM CHŁOPCEM.



6 ... I WESOŁĄ SIOSTRĘ MARY.

7 KOLEDZY TRAKTOWALI GO Z PEWNYM DYSTANSEM, BO NIE LUBIŁ PSOT. ALE GDY TRZEBA BYŁO COŚ ZAŁATWIĆ, ZWRACALI SIĘ DO NIEGO, BO DŻEK WIE, GDZIE JEST TANIO, UMIE SIĘ TARGOWAĆ, WSZYSTKO OBLICZY I SPRAWIEDLIWIE PODZIELI.

10 DŻEK OD DZIECKA LUBIŁ LICZYĆ. ZBIERAŁ ZAPAŁKI, BILETY TRAMWAJOWE I JE LICZYŁ. TAK SAMO LICZYŁ SKLEPY, DOMY, KROKI, SAMOCHODY.



9 TRZEBA ZAPYTAĆ DŻEKA. ON SIĘ NA TYM ZNA.

8 NIE DZIAŁA...



11 DŻEK CHCE BYĆ KUPCEM!

1. Що таке економіка? Можна сказати, що це мистецтво правильного управління грошима або іншими речами, якими ми володіємо. 2. Не достатньо добре рахувати, аби збагачуватися. Потрібно також знати, як використати те, що маємо, аби у майбутньому це примножити. Не варто забувати про ризик втрати частини, чи навіть всього майна. Однак ніхто ж не любить втрачати. 3. З огляду на це, презентую вам історію одного хлопчика - малого Джека. Я впевнений, що його досвід допоможе вам ще краще це зрозуміти, а форма коміксу заохотить до читання. 4. Це Джек Фултон. Джек чемний хлопчик. 5. У нього хороші батьки... 6. ... І весела сестра Мері. 7. Друзі ставилися до нього з певною відстороненістю, бо він не любив пустощів. Але коли треба було щось залагодити, то зверталися до нього, бо Джек знає, де дешево, вміє торгуватися, усе розрахує і поділить справедливо. 8. Не працює... 9. Треба запитати Джека. Він на цьому знається. 10. Джек з дитинства любив рахувати. Збирав сірники, трамвайні білети і їх рахував. Так само лічив крамниці, будинки, кроки, автомобілі. 11. Джек хоче стати продавцем

ROZDZIAŁ 2. SCYZORYK

Розділ 2. Кишеньковий ніж

1 GDZIEŚ W EUROPIE...

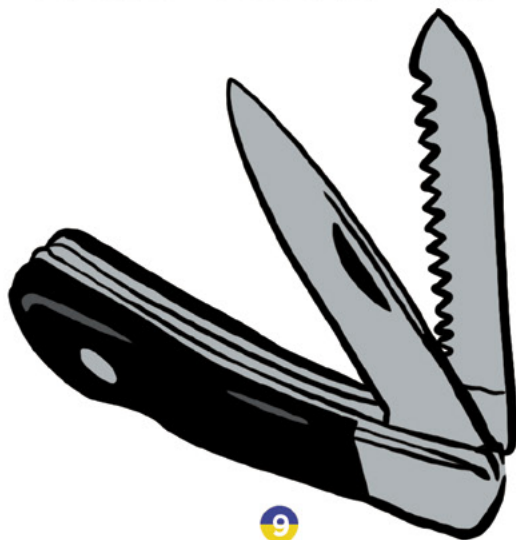
2 DŻEK CHODZI DO TRZECIEJ KLASY. DZIŚ JEST NOWA PANI, BO NAUCZYCIELKA ZACHOROWAŁA. OBJAŚNIA, JAKIE KSIĄŻKI TRZEBA KUPIĆ NA NOWY ROK SZKOLNY.



4 PRZECIŻ NIE BĘDĘ SIĘ PROSIŁ, BY MI GO KUMPLE POŻYCZYLI... ŁASKAWCY.

3 OJCIEC ZNÓW BĘDZIE MUSIAŁ WYDAĆ TYLE PIENIĘDZY, A JA MIAŁEM DOSTAĆ TEN CZADOWY SCYZORYK.

5 DŻEK POSTANOWIŁ SPRAWDZIĆ, CZY JEGO WYMARZONY SCYZORYK JEST JESZCZE DO KUPIENIA W SKLEPIE.



6 JAK TO ZAMKNIĘTY? BAN-KRUC-TWO? CO TO ZNACZY?



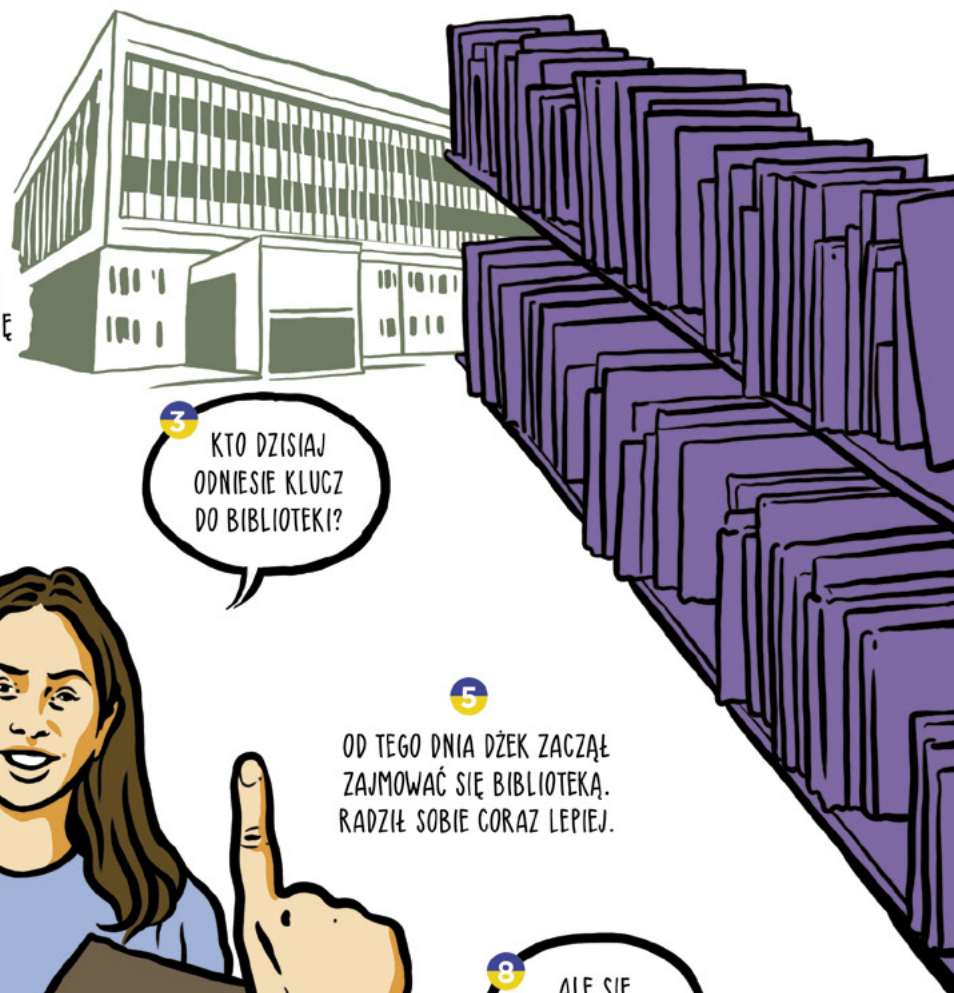
9 BIEDNY DŻEK NIE PRZECZUWAŁ NAWET, ŻE NIEDŁUGO PRZEKONA SIĘ, OCH, JAK BOLEŚNIE SIĘ PRZEKONA, CO ZNACZY ZBANKRUTOWAĆ?

1. Десь в Європі... 2. Джек ходить у третій клас. Сьогодні нова вчителька, бо їхня занедужала. Вона розповідає, які книжки необхідно купити на новий навчальний рік. 3. Батько знову буде змушений витратити стільки грошей, а я ж мав отримати цей крутий кишеньковий ніж. 4. Я ж не буду просити, щоби його мені друзі позичили... ласкавці! 5. Джек вирішив перевірити чи його омріяний кишеньковий ніж ще є в крамниці. 6. Як це закрито? Бан-крут-ство? Що це означає? 7. Багатогалузева крамниця. 8. Банкрутство. 9. Бідний Джек навіть не підозрював, що незабаром, переконається, ох, як болісно переконається, що означає збанкрутувати.

ROZDZIAŁ 3. BIBLIOTEKA

Розділ 3. Бібліотека

1 DŻEK JUŻ OD DAWNA CHCIAŁ PROWADZIĆ BIBLIOTEKĘ KLASOWĄ. BRAKOWAŁO MU JEDNAK ODWAGI, GDY PANI PYTAŁA, KTO WEŹMIE NA SIEBIE TEN OBOWIĄZEK. TROCHĘ SIĘ WSTYDZIŁ, A MOŻE BAŁ SIĘ, ŻE GO WYSMIEJĄ?



2 MINAŁ MIESIĄC

3 KTO DZISIAJ
ODNIESIE KLUCZ
DO BIBLIOTEKI?

4 JA, PROSZĘ
PANI!

5 OD TEGO DNIA DŻEK ZACZĄŁ
ZAJMOWAĆ SIĘ BIBLIOTEKĄ.
RADZIŁ SOBIE CORAZ LEPIJ.

8 ALE SIĘ
BŁYSZCZY!

9 O MAMO!

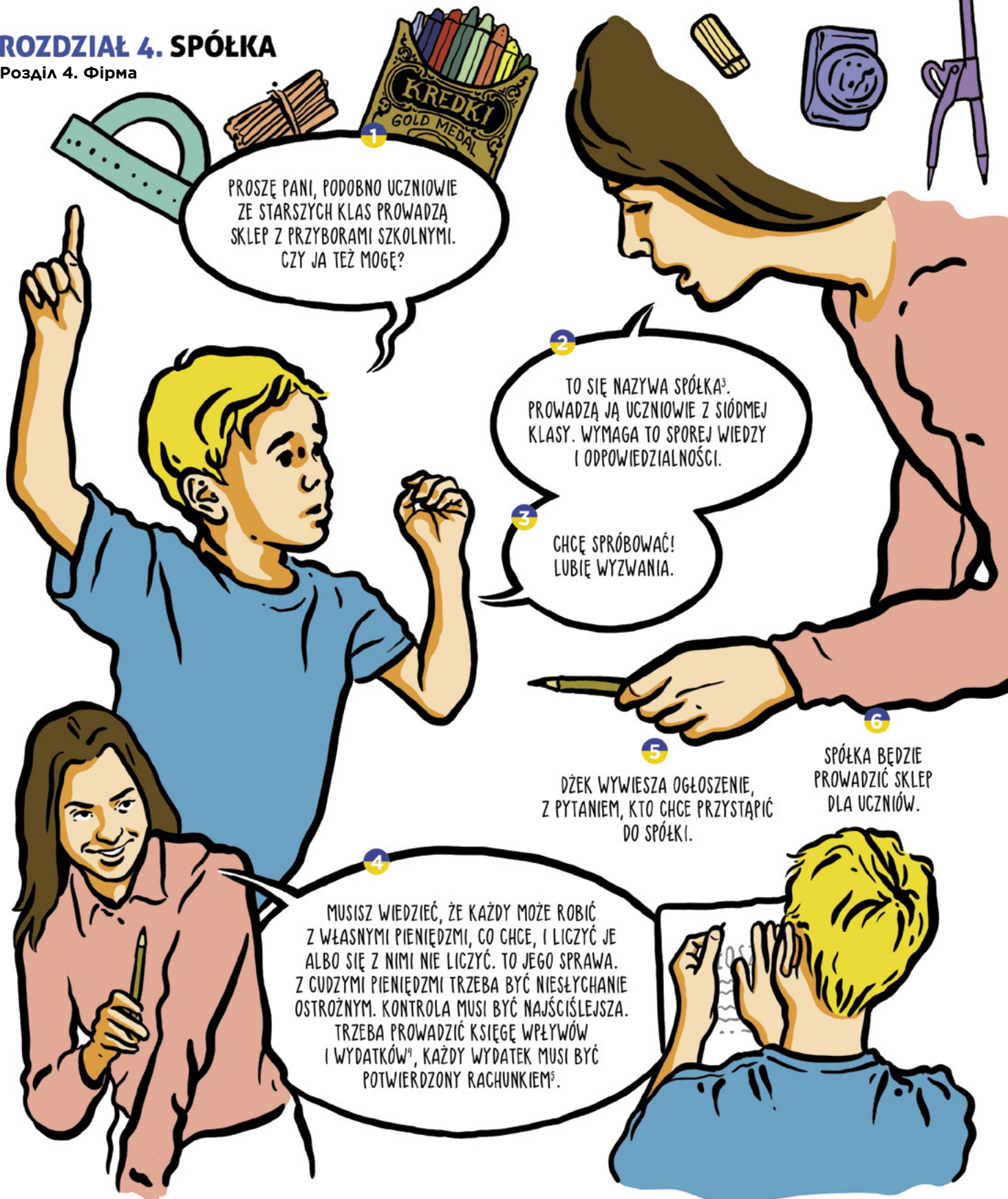
6 PO SZKOLE NA CHŁOPCA
CZekał LIST OD DZIADKA

7 TWOJA MAMA PISAŁA
MI, ŻE JESTEŚ JUŻ
W TRZECIEJ KLASIE
I PILNIE SIĘ UCZYSZ,
WIĘC POSYŁAM CI
TROCHĘ PIENIĘDZY,
ŻEBYŚ KUPIŁ SOBIE
TO, CZEGO
POTRZEBUJESZ

1. Джек уже давно хотів займатися бібліотекою класу. Однак, йому не вистачало духу, коли вчителька запитувала, хто візьме на себе ці зобов'язання. Він трохи соромився, а, можливо, боявся, аби його не засміяли? 2. Минув місяць? 3. Хто сьогодні занесе ключ до бібліотеки? 4. Я, будь ласка! 5. З того дня Джек почав займатися бібліотекою. Він давав собі раду все краще і краще. 6. Після повернення зі школи на хлопчину чекав лист від дідуся. 7. Дорогий Джеку, твоя мама писала мені, що ти уже в третьому класі і старанно вчишся, тому я надсилаю тобі трішки грошей, щоби ти купив собі те, що тобі необхідно. 8. Як сяє! 9. О мамо!

ROZDZIAŁ 4. SPÓŁKA

Розділ 4. Фірма



1
PROSZĘ PANI, PODOBNO UCZNIOWIE ZE STARSZYCH KLAS PROWADZĄ SKLEP Z PRZYBORAMI SZKOLNYMI. CZY JA TEŻ MOGĘ?

2
TO SIĘ NAZYWA SPÓŁKA³. PROWADZĄ JĄ UCZNIOWIE Z SIÓDMEJ KLASY. WYMAGA TO SPOREJ WIEDZY I ODPOWIEDZIALNOŚCI.

3
CHCĘ SPRÓBOWAĆ! LUBIĘ WYZWANIA.

5
DŻEK WYWIESZA OGŁOSZENIE, Z PYTANIEM, KTO CHCĘ PRZYSTĄPIĆ DO SPÓŁKI.

6
SPÓŁKA BĘDZIE PROWADZIĆ SKLEP DLA UCZNIÓW.

4
MUSISZ WIEDZIEĆ, ŻE KAŻDY MOŻE ROBIĆ Z WŁASNYMI PIENIĘDZMI, CO CHCE, I LICZYĆ JE ALBO SIĘ Z NIMI NIE LICZYĆ. TO JEGO SPRAWA. Z CUDZYMI PIENIĘDZMI TRZEBA BYĆ NIESŁYCHANIE OSTROŻNYM. KONTROLA MUSI BYĆ NAJŚCIŚLEJSZA. TRZEBA PROWADZIĆ KSIĘGĘ WPŁYWÓW I WYDATKÓW⁴, KAŻDY WYDATEK MUSI BYĆ POTWIERDZONY RACHUNKIEM⁵.

1. Pani wчителько, здається учні старших класів ведуть крамницю зі шкільним приладдям. Чи я теж можу? 2. Це називається фірма. Ведуть її учні сьомого класу. Для цього необхідно багато знань та відповідальності. 3. Я хочу спробувати! Я люблю виклики. 4. Ти маєш знати, що кожен може робити з власними грошима, що хоче, рахувати їх або не рахувати з ними. Це приватна справа кожного. З чужими грошми потрібно бути надзвичайно обережним. Контроль має бути найсуворіший. Потрібно вести книгу надходжень і витрат, кожна витрата має бути підтверджена рахунком. 5. Джек розвісив оголошення із запитанням, хто хоче долучитись до фірми. 6. Фірма займатиметься веденням крамниці для учнів.

ROZDZIAŁ 5. KALKULACJA

Розділ 5. Розрахунок

1 PAN TAFT KIEDYS
WYKŁADAŁ NA
UNIWEKSYTECIE
EKONOMICZNYM...

3 WYTŁUMACZĘ CI,
CO OZNACZA
KALKULACJA⁵...

4 NA POCZĄTKU MUSISZ
ZANOTOWAĆ, ILE TOWARU KUPIEŚ
I ZA JAKĄ KWOTĘ. POTEM
DOLICZASZ DO TEGO WYDATKI NA
SKLEP, GAZ I PODATEK⁷. MOŻE SIĘ
TEŻ ZDARZYĆ, ŻE CZĘŚĆ TOWARU
WLEGNIE ZNISZCZENIU.

2 ... A TERAZ SŁUŻY RADĄ DZIECIOM
SWOICH BYŁYCH STUDENTÓW. TATA DŻEKA
UCZĘSZCZAŁ KIEDYS NA JEGO ZAJĘCIA.

5 PÓŹNIEJ POWINIENES SIĘ
ZASTANOWIĆ, ILE PIENIĘDZY ZA SWOJĄ
PRACĘ W CHARAKTERZE SPRZEDAWCY
CHCESZ DOLICZYĆ DO TYCH WSZYSTKICH
KOSZTÓW⁸. TO JEST WŁAŚNIE
KALKULACJA. DOPIERO WTEDY MOŻESZ
ZACZAĆ SPRZEDAWAĆ.

6 MÓJ SKLEP JEST
NA RAZIE NIEWIELKI,
PROSZĘ PANA.

7 DŁATEGO TWOJE
WYDATKI
ADMINISTRACYJNE
SĄ MAŁE.

8 KIEDYS TATO ODBYŁ Z DŻEKIEM
POWAŻNĄ ROZMOWĘ O PRZYSZŁOŚCI

9 WIDZĘ SYNKU, ŻE
RZEMIEŚNIKIEM⁹, TAK JAK JA,
NIE BĘDZIESZ. JA SPRZEDAJĘ SWOJĄ
PRACĘ, A TY CHCESZ SPRZEDAWAĆ
TOWAR. MASZ OCHOTĘ, ZOSTAŃ
KUPCEM, ALE PAMIĘTAJ, ŻEBYŚ
NIE ZANIEDBYWAŁ NAUKI.
ONA ZAWSZE SIĘ PRZYDA.

1. Пан Тафт колись викладав на Економічному університеті... 2. ... А тепер допомагає дітям своїх колишніх студентів. Тато Джека ходив колись на його заняття. 3. Я поясню тобі, що таке розрахунок. 4. Спершу, варто записати скільки ти купив товару і за яку суму. Потім, додаєш до цього видатки на крамницю, газ та податок. Може так статися, що частина товару буде знищена. 5. Згодом тобі варто буде подумати, скільки грошей за свою роботу як продавця, ти хочеш дорухувати до всіх цих видатків. Ось це і є розрахунки. Тільки тоді ти зможеш розпочати торгівлю. 6. Моя крамниця наразі невелика. 7. Тому твої адміністративні витрати невеликі. 8. Колись тато провів з Джеком досить важливу розмову про майбутнє. 9. Я бачу, синку, що ремісником, так як я, ти не станеш. Я продаю свою працю, а ти хочеш продавати товар. Ти хочеш стати продавцем, але пам'ятай, не варто занедбувати навчання. Воно завжди пригодиться.

ROZDZIAŁ 6. ERASMUS+ I KOMISJA REWIZYJNA

Розділ 6. Erasmus+ і Ревізійна комісія

1 DZEK MA W SZKOLE
DWA Dobre KOLEGÓW...

2 TOMA...

3 ... I MARCO.



MARCO JEST LIDEREM MŁODZIEŻOWYM, KTÓRY DBA O TO, ŻEBY W ŚWIETLICY ODBYWAŁY SIĘ CIEKAWY WARSZTATY I AKCJE. DZIECI ZE ŚWIETLICY JEŹDZĄ RAZEM NA WYMIANY MŁODZIEŻOWE I GOSZCZĄ MŁODZIEŻ Z INNYCH KRAJÓW. DZEK TAKŻE DOŁĄCZYŁ DO ŚWIETLICY I BIERZE UDZIAŁ W WIECZORZE KULTURY UKRAIŃSKIEJ POŁĄCZONYM ZE ZBIÓRKĄ NA PODRĘCZNIKI I PRZYBORY SZKOLNE DLA DZIECI Z RODZIN UCHODźCZYCH.

5 CHRZĄSZCZ BRZMI
W TRZCINIE...



6

TOM CODZIENNIE PO SZKOLE UDZIELA SIĘ W ŚWIETLICY PROWADZONEJ PRZEZ LOKALNE STOWARZYSZENIE¹⁰. TOM DOBRZE SIĘ UCZY, DLATEGO POMAGA KOLEGOM I KOLEŻANKOM ZE ŚWIETLICY W ODRABIANIU LEKCJI. OSTATNIO PRZYCHODZĄ TAM DZIECI Z RODZIN UCHODźCZYCH, KTÓRE TOM WSPIERA TEŻ JĘZYKOWO.



9 ... I ZOSTAŁA
TYLKO
PARAFKA¹³.

7 TYMCZASEM

8

KOMISJA REWIZYJNA¹¹ PRZEJRZAŁA KWITY¹² SPÓŁKI, OBLICZYŁA PIENIĄDZE, SPRAWDZIŁA RACHUNKI. I UZNAŁA, ŻE WSZYSTKO JEST W ZUPĘŁNYM PORZĄDKU. „KOMISJA W IMIENIU SPÓŁKI TRZECIEJ KLASY SKŁADA PODZIĘKOWANIE DZEKOWI FULTONOWI”.



1. У Джека є двоє хороших шкільних друзів... 2. Том... 3. ... І Марко 4. Марко - молодіжний лідер, який дбає, щоб у світлиці проводилися цікаві заняття та акції. Діти зі світлиці разом їздять на молодіжні обміни та приймають молодь з інших країн. Джек також приєднався до світлиці та бере участь у вечорі української культури, поєднаному зі збором підручників та шкільного приладдя для дітей із сімей біженців. 5. Хрущ гуде у Тжчині... 6. Щодня після уроків Том займається у світлиці, яку веде місцеве об'єднання. Том добре вчиться, тому допомагає друзям зі світлиці робити домашні завдання. Останнім часом туди приїжджають діти із сімей біженців, яких Том також підтримує мовно. 7. В той час 8. Ревізійна комісія перевірила квитанції фірми, підрахувала гроші, перевірила рахунки. І прийняла рішення, що все добре. «Комісія від імені фірми третього класу хотіла б подякувати Джеку Фултону». 9. ... і залишився лише підпис 10. Рапорт Комісії

ROZDZIAŁ 7. WIOSNA

Розділ 7. Весна

1 WRESZCIE NASTAŁA WIOSNA, A DZIECI OGARNAŁ ENTUZJAZM I POZYTYWNY NASTRÓJ

2 CHCIAŁBYM MIEĆ PIĘKĘ DO GRY...

3 ... A JA HULAJNOGĘ!

4 ... A MNIE SIĘ MARZY KSIĄŻKA PRZYGDOWA.

5 DŻEK NIE BYŁ JEDNAK W DOBRYM HUMORZE. TROCHĘ SIĘ MARTWIŁ, CZY JEGO SPÓŁKA PODOŁA NOWYM ZAKUPOM. KASA ŚWIECIŁA PUSTKĄ I PRZEZ TO NIE WIEDZIAŁ, SKĄD WZIĄĆ PIENIĄDZE.

7 NIEDŁUGO OKAZAŁO SIĘ, ŻE DŻEK DZIĘKI SWOJEMU WNIOSKOWI UZYSKAŁ DWIE PIĘKI DO SIATKÓWKI.

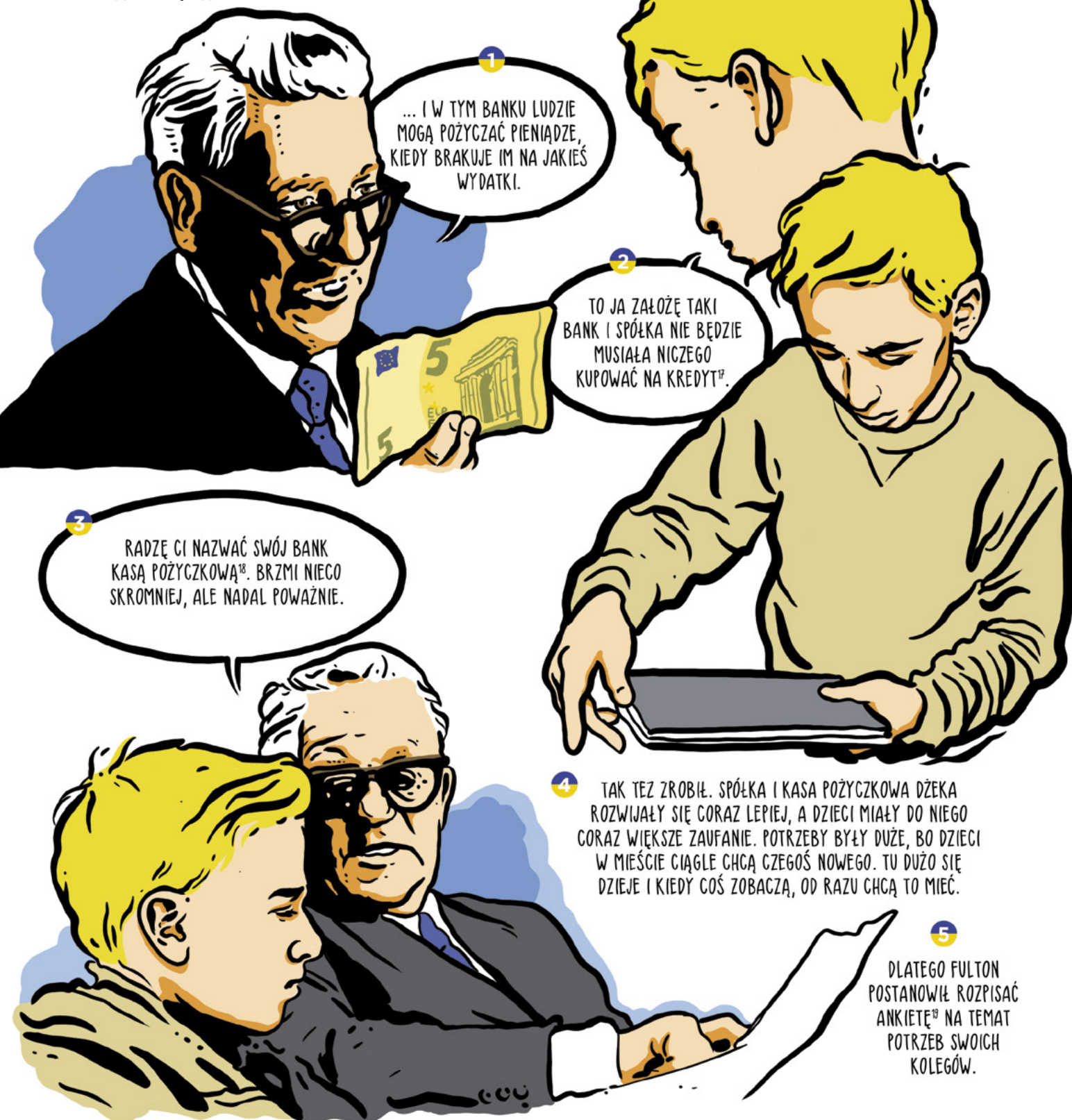
8 PEWNEGO RAZU MAŁY FULTON WYBRAŁ SIĘ DO ŚRÓDMIEŚCIA, TAM, GDZIE SĄ WYŻSZE I ŁADNIEJSZE DOPY, LEPSZE SKLEPY I CIEKAWSZE WYSTAWY. RAZ ZATRZYMAŁ SIĘ PRZED WIELKIM DOMEM, NA KTÓRYM NAPISANO: BANK¹⁴. INNYM RAZEM ODCZYTAŁ NAPIS: URZĄD PODATKOWY¹⁵. TO ZNÓW: NOTARIUSZ¹⁶. ZAPISYWAŁ TE SŁOWA, BY PÓŹNIEJ ZAPYTAĆ O NIE PANA TAFTA.

6 WIEM! NAPISZĘ PROŚBĘ, DO MINISTRA SPORTU, O CHOĆBY JEDNĄ PIĘKĘ.

1. Врешті настала весна, а дітей охопив ентузіазм і позитивний настрій 2. Я б хотів мати м'яча для гри... 3. А я колобійку. 4. А я мрію про пригодницьку книжку. 5. Джек не був у хорошому гуморі. Трохи хвилювався, чи його фірма впорається із новими закупками. Каса була порожня і через це він не знав, звідки взяти гроші. 6. Знаю! Я напишу прохання до міністра спорту, надати хоча б одного м'яча. 7. Незабаром виявилось, що Джек завдяки своїй заяві отримав два футбольних м'ячі. 8. Одного разу, малий Фултон поїхав до середмістя, де вищі та красивіші будинки, кращі крамниці і цікавіші виставки. В одну мить затримався перед великим будинком, на якому написано: «Банк». Згодом прочитав напис: «Податкова інспекція». Потім: «Нотаріус». Хлопець записав слова, щоби потім запитати їхнє значення у пана Тафта.

ROZDZIAŁ 8. KASA POŻYCZKOWA

Розділ 8. Кредитна каса



1... I w tym banku ludzie mogą pożyczyć pieniądze, kiedy brakuje im na jakieś wydatki. 2. Ja відкриję taki bank i firma nie będzie musiała niczego kupować na kredyt. 3. Radzę ci nazwać swój bank Kasą Pożyczkową®. Brzmi nieco skromniej, ale nadal poważnie. 4. Tak też zrobił. Firma i Kasa Pożyczkowa dzięki rozwijały się coraz lepiej, a dzieci miały do niego coraz większe zaufanie. Potrzeby były duże, bo dzieci w mieście ciągle chcą czegoś nowego. Tu dużo się dzieje i kiedy coś zobaczą, od razu chcą to mieć. 5. Dlatego Fulton postanowił rozpisac ankietę® na temat potrzeb swoich kolegów.

ROZDZIAŁ 9. ROWER

Розділ 9. Велосипед



1. Я б хотів мати велосипед. 2. Як бачимо, потреби у деякого шораз більші. 3. Я трохи боюся купувати такий велосипед, бо я не можу дізнатися, чи він не бракований і не має часом зіпсованих деталей. Це трохи ризиковано. 4. Глянемо в інтернеті, які є пропозиції вживаних велосипедів. 5. Джек вирішив порадитися з паном Тафтом. 6. Тобі потрібен радник, тобто оцінювач. Таких експертів наймають дорослі, коли хочуть щось купити, а самі не дуже добре на цьому знаються. 7. Велосипед можеш купити на виплат, найкраще у спеціальній крамниці з велосипедами. Вони надають гарантію і на вживані велосипеди. 8. За деякий час Джек знайшов таку крамницю з велосипедами. 9. Заходьте!

ROZDZIAŁ 10. PAN FAY JEST OKAY

Розділ 10. Пан Фей є оке

1 WŁAŚCICIEL SKLEPU, PAN FAY, UWAŻNIE PRZEJRZAŁ WSZYSTKIE PAPIERY SPÓŁKI.

2 WYGLĄDA NA TO, ŻE WSZYSTKO SIĘ ZGADZA.

3 TAK, PANIE FAY. NASZA SPÓŁKA JEST SOLIDNA, A NIE AMATORSKA.

4 W TAKIM RAZIE SPRZEDAM CI TEN ROWER NA RATY, JEŚLI WPŁACISZ POŁOWĘ SUMY. RESZTĘ BĘDZIESZ WPŁACAĆ CO SOBOTĘ. TO COŚ W RODZAJU POŻYCZKI²². KIEDY JĄ SPŁACISZ, KUPISZ KOLEJNY, TEŻ NA RATY. O! TEN Z PRZERZUTKĄ. NA WSZYSTKO MASZ UMOWĘ I GWARANCJĘ²³. NIECH JESZCZE PODPISZE JĄ DYREKTOR SZKOŁY. PROSZĘ.

7 WŁOŻYŁ UMOWĘ DO TECZKI Z PAPIERAMI I WYSZEDŁ ZAMYŚLONY.

5 DZIĘKUJĘ!!!!

6 W PORZO TEN PAN FAY.

1. Власник крамниці, пан Фей, уважно переглянув всі документи фірми. 2. Здається, все в порядку. 3. Так, пане Фей. Наша фірма солідна, а не аматорська. 4. В такому випадку, я продам тобі цей велосипед на виплат, якщо заплатиш зараз половину суми. Решту будеш виплачувати кожної суботи. Це щось схоже на позику. Коли її виплатиш, купиш ще один, також на виплат. О! Той з причепом. На все у тебе є договір і гарантія. Нехай його підпише директор школи. Будь ласка. 5. Дякуюуююю!!!! 6. Нічого так цей пан Фей. Він поклав договір у папку і вийшов замислений. 7.

ROZDZIAŁ 11. SUMIENNOŚĆ DŻEKA I WOLONTARIAT

Розділ 11. Сумлінність Джека і волонтерство

1

DŻEK SPŁACAŁ WSZYSTKIE RATY W TERMINIE I WSZYSTKO ZAPISYWAŁ. WRESZCIE SPÓŁKA KUPIŁA DRUGI ROWER, PRAWIE NOWY – Z GWARANCJĄ, TO ZNACZY Z ZAPEWNIENIEM, ŻE SIĘ NIE ZEPSUJE.

2

PEWNEGO RAZU

3

CZEŚĆ MAGDA. CO TU ROBISZ?

4

DŻEK? MIŁO CIĘ ZNOWU WIDZIEĆ.

5

OSTATNIO WIDZIELIŚMY SIĘ NA WAKACJACH W POLSCE.

7

PRACUJĘ JAKO WOLONTARIUSZKA W SCHRONISKU DLA ZWIERZĄT, A TY?

6

PRZYJECHAŁAM TUTAJ DZIĘKI WYMIANIE Z UNIWERSYTEM EKONOMICZNYM W KRAKOWIE.

8

JA ZAŁOŻYŁEM SZKOLNĄ FIRMĘ I SPRZEDAJĘ RZECZY POTRZEBNE UCZNIOM. CZYLI W SUMIE TEŻ TROCHĘ POMAGAM. JAK ZNALAZEĄS TAKIE CIEKAWE ZAJĘCIE?

10

DZIĘKI EUROPEJSKIEMU KORPUSOWI SOLIDARNOŚCI ISTNIEJE TEŻ MOŻLIWOŚĆ WYJAZDU NA WOLONTARIAT ZA GRANICĘ, BY POMAGAĆ SPOŁECZNOŚCIOM LOKALNYM W CAŁEJ UNII EUROPEJSKIEJ.

9

ŚWIETNIE! WOLONTARIAT?? TO PROSTE, WYSTARCZY ROZEJRZEĆ SIĘ WOKÓŁ SIEBIE, CZY JEST KTOŚ, KOMU MOŻEMY POMÓC, KOGO MOŻEMY WESPRZEĆ. BEZINTERESOWNA PRACA NA RZECZ INNYCH TO WŁAŚNIE WOLONTARIAT.

11

TEŻ KIEDYŚ MUSZĘ TEGO SPRÓBOWAĆ!



EUROPEJSKI KORPUS SOLIDARNOŚCI

1. Джек сплачував усі рати вчасно і все нотував. Нарешті фірма купила другий велосипед, майже новий – з гарантією, тобто з певністю, що він не зламається. 2. Одного разу 3. Привіт, Магда! Що Ти тут робиш? 4. Джек? Рада тебе знову бачити. 5. Крайнього разу ми бачилися на канікулах в Польщі. 6. Я приїхала сюди завдяки обміну з Економічним університетом у Кракові. 7. Я працюю як волонтер у притулку для тварин, а ти? 8. А я відкрив шкільну фірму і продаю речі необхідні учням. Можна сказати теж трохи допомагаю. Як ти знайшла таке цікаве заняття? 9. Чудово! Волонтерство? Це легко, потрібно оглянутися довкола себе, чи є хтось, кому можемо допомогти, кого можемо підтримати. Безкорислива праця на користь інших і є власне волонтерством. 10. Завдяки європейському корпусу солідарності є можливість виїздити на волонтерство за кордон, аби допомагати місцевим громадам у цілому Європейському Союзі. 11. Якось теж хочу це спробувати.

ROZDZIAŁ 12. KRADZIEŻ

Розділ 12. Крадіжка



2
NIE WIEMY, JAK TO SIĘ STAŁO. MOŻE KTOŚ NAM GO UKRADEĆ?

3
FORD I TAYLOR Z KLASY DŻEKA POŻYCZYLI ROWERY NA CAŁY DZIEŃ NA WYCIECZKĘ ZA MIASTO. DZIEŃ BYŁ BARDZO UPALNY, WIĘC SIĘ ZMĘCZYLI. POSTANOWILI WRÓCIĆ KOLEJKĄ. ROWERY ODDALI DO WAGONU ROWEROWEGO. ALE KIEDY CHCIELI JE ODEBRAĆ BEZ KWITU, POWIEDZIANO IM, ŻE JEST BARDZO DUŻO LUDZI I ŻEBY PRZYSZLI NASTĘPNEGO DNIA. ALE WTEDY MAGAZYNIER OZNAJMIŁ, ŻE JACYŚ DWAJ PANOWIE JUŻ JE ODEBRALI.



4
MIMO ŻE POLICJA OBIECZAŁA SZUKAĆ ZGUBY, SPRAWA WYGLĄDA BEZNADZIEJNIE



1. Як ви могли загубити квитанцію?! 2. Ми не знаємо, як це сталося. Можливо хтось нам її поцупив? 3. Форд і Тейлор з класу Джека позичили велосипеди на день для поїздки за місто. День був дуже спекотний, і вони втомилися. Вони вирішили повернутися додому залізницею. Велосипеди віддали до вагону для велосипедів. Але коли вони хотіли забрати їх без квитанції, їм сказали, що людей багато і щоб вони прийшли наступного дня. Але потім складник сказав, що двоє чоловіків вже забрали їх. 4. Не зважаючи на те, що поліція пообіцяла шукати втрату, справа виглядала безнадійно.

ROZDZIAŁ 13. BANKRUCTWO

Розділ 13. Банкруцтво

1 PAN TAFT ZMARTWIŁ SIĘ, TAK JAKBY TO JEMU UKRADZONO ROWERY.

2 ROWERY STANOWIŁY GŁÓWNY MAJĄTEK SPÓŁKI. PIENIĄDZE Z ICH SPRZEDAŻY MIAŁY POKRYĆ DOTYCHCZASOWE KOSZTY FIRMY.

4 NIE BĘDĘ UKRYWAŁ, ŻE GROZI CI BANKRUCTWO.

3 CO TERAZ BĘDZIE?

5 TWÓJ DŁUG²⁵ WYNOŚI STO PIĘĆDZIESIĄT EURO SZEŚĆDZIESIĄT DWA EUROCENTY. KOLEDZY SĄ CI WINNI DZIESIĘĆ EURO DZIEWIĘCDZIESIĄT CZTERY EUROCENTY. TAK WIĘC TWOJE PASYWA²⁶ WYNOŚĄ – ZACZEKAJ – POLICZE: CZTERY OD DWUNASTU – OSIEM, DZIEWIĘĆ OD PIĘTNASTU – SZEŚĆ. NO TAK: STO TRZYDZIEŚCI DZIEWIĘĆ EURO SZEŚĆDZIESIĄT OSIEM EUROCENTÓW. NIE MASZ PIENIĘDZY?

6 ANI EUROCENTA

7 TO ŹŁE. ŁATWIEJ POROZUMIEĆ SIĘ Z WIERZYCIELAMI²⁷, JEŻELI MOŻNA ZWRÓCIĆ CHOĆ CZĘŚĆ DŁUGU. NO TAK. A TERAZ MAJĄTEK SPÓŁKI: DWIE PIŁKI, TRZY PARY ŁYZEW, SCYZORYKI, ZESZYTY, OŁÓWKI – RAZEM OKOŁO CZTERDZIEŚTU EURO. ZBANKRUTOWAŁEŚ NA SUMĘ STU EURO. TAK MUSISZ POWIEDZIEĆ.

8 PAN TAFT OGŁOSIŁ BANKRUCTWO SPÓŁKI

1. Pan Taft rozхвилювався, неначе це йому вкрали велосипеди. 2. Велосипеди були основним майном фірми. Гроші від їхнього продажу мали покрити поточні витрати фірми. 3. І що тепер буде? 4. Я не буду приховувати, але тобі загрожує банкруцтво. 5. Твій борг становить сто п'ятдесят євро шістьдесят два євроценти. Твої друзі винні тобі десять євро і дев'яносто чотири центи. Тож твої зобов'язання – чекай – я порахую: чотири від дванадцяти – вісім, дев'ять від п'ятнадцяти – шість. Ах, так: сто тридцять дев'ять євро і шістьдесят вісім євроцентів. У тебе немає грошей? 6. Ані євроцента. 7. Це погано. Легше порозумітися з кредиторами, якщо є можливість повернути хоча б частину боргу. Справді. А тепер майно фірми: два м'ячі, три пари ковзанів, кишеньковий ніж, зошити, олівці – разом близько сорока євро. Ти збанкрутував на суму сто євро. Маєш це визнати. 8. Пан Тафт оголосив банкруцтво фірми.

ROZDZIAŁ 14. ASEKURACJA, CZYLI MIĘKKIE LĄDOWANIE

Розділ 14. Асекурація або м'яке приземлення



1. Пане Фей, чи можна посивіти за одну ніч? 2. Джек, як ти виглядаєш? Ти змарнів, хлопче. Не хвилюйся, ти збанкрутував не через нерозсудливість, а через нещасливий випадок. 3. Що мені тепер робити? Я щоранку перевіряю чи немає в мене сивих волосків. 4. Спокійно, малий. Для таких ситуацій дорослі придумали асекурацію. Іншими словами: страхування. Розумієш, щомісяця платиться невелика сума, а якщо трапиться пожежа чи крадіжка, то страховик повинен покрити вартість пошкодженої чи втраченої речі. 5. Тепер тобі потрібно скликати збори членів фірми, які дадуть тобі право продати частину активів компанії, щоб повернути гроші пану Тафту, пану Сіблі, пані Пеннелл та пані Паркінс, у яких ти також позичив гроші... це нормальна процедура, не хвилюйся, побачиш, все закінчиться добре.

ROZDZIAŁ 15. BANK DLA DZIECI

Розділ 15. Банк для дітей

1 ДЖЕК ДОБРЕ ПАМ'ЯТАЄ, ЩЕ БАНКИ ПОЗЫЧАЮТЬ ПЕНІАДЗЕ. ДЛАЧЕГО ВІЄЧ НЕ ЗАЛОЖИТЬ ТАКОГО БАНКУ? БАНКУ ДЛА ДЗІЄЧІ! ПАН ТАФТ МІАЄ НА ТО КРОТКА ОДПОВІДЗ.



2 NAPISZ WNIOSEK DO PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO¹. ON MA PRAWO UDZIELIĆ CI ZGODY NA ZAŁOŻENIE TAKIEGO BANKU.

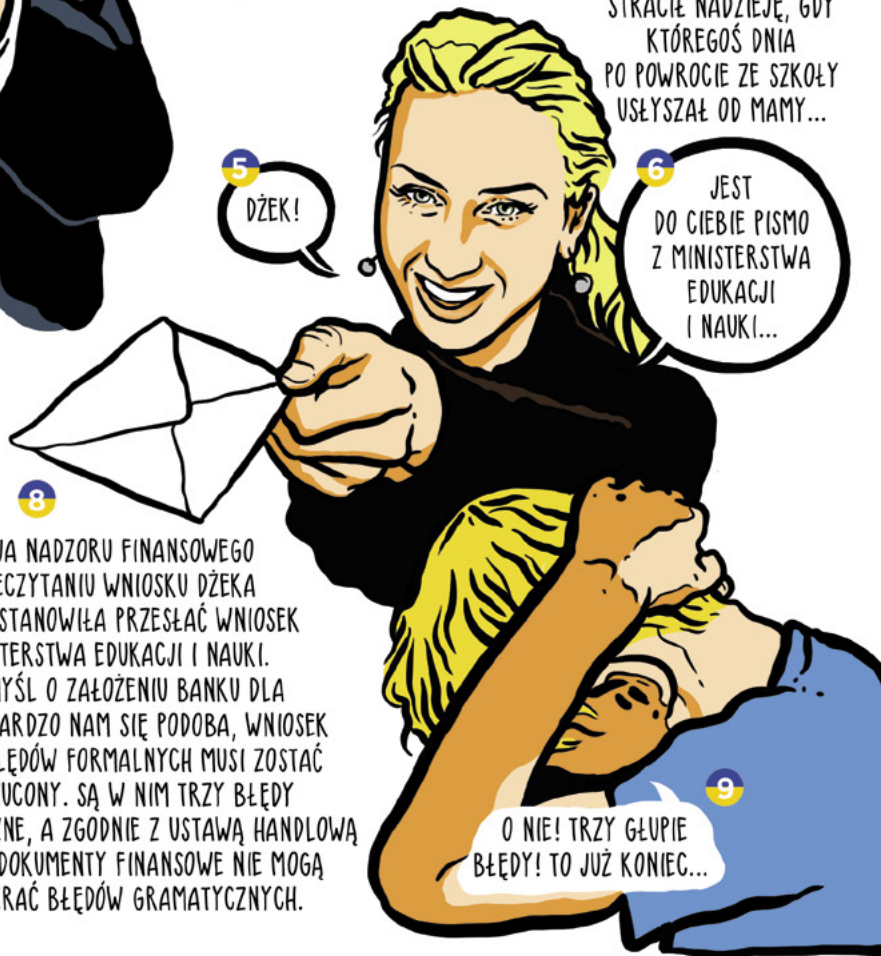


3 SZANOWNY PANIE PRZEWODNICZĄCY (...) PRZECIEŻ UROŚNIEMY I ZWRÓCIMO TO, CO BANK NAM POŻYCZY – I BĘDZIEMY PŁACIĆ PODATKI.

4 CHŁOPIEC DŁUGO CZEKAŁ NA ODPOWIEDZ I JUŻ STRACIŁ NADZIEJĘ, GDY KTÓREGOŚ DNIA PO POWROCIE ZE SZKOŁY USŁYSZAŁ OD MAMY...



7 EDUKACJI? TO DZIWNNE...



5 DŻEK!

6 JEST DO CIEBIE PISMO Z MINISTERSTWA EDUKACJI I NAUKI...

8 KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO PO PRZECYTANIU WNIOSKU DŻEKA FULTONA POSTANOWIŁA PRZEŚŁAĆ WNIOSEK DO MINISTERSTWA EDUKACJI I NAUKI. CHOCIAŻ MYŚL O ZAŁOŻENIU BANKU DLA DZIECI BARDZO NAM SIĘ PODOBA, WNIOSEK ZE WZGLĘDÓW FORMALNYCH MUSI ZOSTAĆ ODRZUCONY. SĄ W NIM TRZY BŁĘDY GRAMATYCZNE, A ZGODNIE Z USTAWĄ HANDLOWĄ LISTY I DOKUMENTY FINANSOWE NIE MOGĄ ZAWIERAĆ BŁĘDÓW GRAMATYCZNYCH.

9 O NIE! TRZY GŁUPIE BŁĘDY! TO JUŻ KONIEC...

1. Джек добре пам'ятає, що банки дають гроші в борг. То чому б не створити такий банк? Банк для дітей! На це пан Тафт відповів коротко. 2. Подай заяву до голови Комісії фінансового нагляду. Він має право надати згоду на відкриття такого банку. 3. Шановний пане Голово (...) ми виростемо і повернемо те, що нам позичить банк – і будемо платити податки. 4. Хлопець довго чекав на відповідь і вже втратив надію, та одного дня після повернення зі школи почув від мами... 5. Джек! 6. Тобі лист від Міністерства освіти і науки... 7. Освіти? Дивно... 8. Ознайомившись із заявою Джека Фултона, Комісія фінансового нагляду вирішила направити заяву до Міністерства освіти і науки. Хоча нам дуже подобається ідея створення дитячого банку, заявку відхилено з формальних причин. Є три граматичні помилки, а відповідно до закону про торгівлю, листи та фінансові документи не можуть містити граматичних помилок. 9. О ні! Три безглузді помилки! Це кінець...

ROZDZIAŁ 16. ODNALEZIENIE ROWERÓW

Розділ 16. Повернення велосипедів



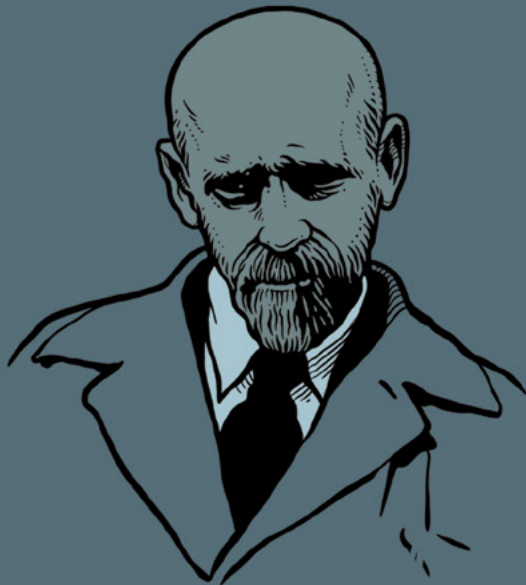
1. Однак наступного дня прийшов ще один лист 2. ... Джек Фултон має з'явитися завтра, 21 серпня, об 11.00, щоб ідентифікувати та забрати два велосипеди, вкрадені у нього 9 червня. 3. Що?! 4. Ура! Фірма врятована! 5. Я можу й надалі вести господарську діяльність!

Przypisy

Виноски

- ¹ kupiec – osoba zajmująca się sprzedażą.
- ² zbankrutować – utracić wszystkie pieniądze.
- ³ spółka – grupa wspólnie działających osób lub firm, prowadząca określoną działalność.
- ⁴ księga wpływów i wydatków – księga handlowa zawierająca zestawienie pieniędzy zarobionych i wydanych przez daną firmę lub spółkę.
- ⁵ rachunek – dokument potwierdzający zakup danej rzeczy; na jego podstawie można złożyć reklamację.
- ⁶ kalkulacja – obliczenie.
- ⁷ podatek – obowiązkowa opłata na rzecz państwa; są różne podatki, np. od pensji, od sprzedaży rzeczy, od spadku, opłaca się je regularnie.
- ⁸ koszty (inaczej: wydatki administracyjne) – opłaty.
- ⁹ rzemieślnik – osoba zajmująca się tzw. rzemiosłem, czyli pracująca np. w zawodzie jubilera, szklarza.
- ¹⁰ stowarzyszenie – dobrowolna grupa osób prowadząca jakieś działanie.
- ¹¹ komisja rewizyjna – organ kontrolny, działający, np. w spółce, stowarzyszeniu.
- ¹² kwit – tutaj: dokument lub rachunek; także: potwierdzenie np. zakupu.
- ¹³ parafka – skrócona wersja podpisu, którą podpisuje się zwykle każdą stroną dokumentu, np. umowy; parafka służy potwierdzeniu oryginalności stron dokumentu, po to by po podpisaniu umowy nie można było ich podmienić.
- ¹⁴ bank – instytucja, w której ludzie, firmy i inne organizacje przechowują swoje pieniądze.
- ¹⁵ urząd podatkowy – urząd państwowy, do którego obywatele i firmy wpłacają podatki, zasilające budżet (kasę) państwa.
- ¹⁶ notariusz – urzędnik mający uprawnienia do prawnego potwierdzania różnych czynności, np. sprzedaży mieszkania, nabycia spadku.
- ¹⁷ kredyt – rodzaj pożyczki, której zwykle udziela bank; opłatę za udzielenie kredytu ponosi kredytobiorca, czyli osoba, która bierze kredyt.
- ¹⁸ kasa pożyczkowa – dział w danej firmie, który udziela pracownikom pożyczek na bardzo korzystnych zasadach.
- ¹⁹ ankieta – rodzaj badania, które służy poznaniu opinii bądź potrzeb osób, do których jest skierowane (tzw. ankietowanych).
- ²⁰ rzeczoznawca – ekspert w danej dziedzinie, oceniający sposób wykonania i jakość danego przedmiotu.
- ²¹ kupować na raty – zapłacić za dany przedmiot z opóźnieniem, spłacać go w równych częściach (tzw. ratach) w ściśle określonym czasie i na ściśle określonych warunkach.
- ²² pożyczka – pożyczanie komuś pieniędzy, często za dodatkową sumę (tzw. procent); jedną z form pożyczki jest kredyt.
- ²³ gwarancja – dokument dołączany do paragonu, potwierdzający sprawne działanie danego przedmiotu przez określony czas; gwarancja daje możliwość reklamowania przedmiotu z różnych powodów.
- ²⁴ wolontariat – praca, zwykle pomoc danej instytucji lub organizacji, bez wynagrodzenia, za to przynosząca wolontariuszowi inne korzyści, np. zdobycie doświadczenia zawodowego lub nawiązanie kontaktów.
- ²⁵ pasywa – źródła finansowania majątku przedsiębiorstwa.
- ²⁶ dług – zobowiązania, zwykle finansowe, osoby lub firmy wobec innej osoby lub instytucji.
- ²⁷ wierzyciel – osoba lub instytucja, u której zaciągnęto się dług.
- ²⁸ asekuracja – zabezpieczenie, finansowe lub w innej formie.
- ²⁹ ubezpieczyciel – firma, u której wykupuje się ubezpieczenie, np. na wypadek kradzieży lub zdrowotne, i która ponosi koszty związane z kradzieżą lub wypadkiem skutkującym utratą zdrowia.
- ³⁰ posiedzenie – zebranie.
- ³¹ Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) – instytucja, która czuwa nad sprawnym i zgodnym z prawem działaniem instytucji finansowych w Polsce, np. banków, firm ubezpieczeniowych, giełdy papierów wartościowych.

- ¹ продавець – osoba, яка займається продажем.
- ² збанкрутувати – втратити всі гроші.
- ³ фірма – група осіб або компаній, що діють спільно, і ведуть певну діяльність.
- ⁴ книга приходів і витрат – торгова книга, що містить перелік грошей, зароблених і витрачених певною фірмою.
- ⁵ рахунок – документ, що підтверджує покупку даної речі; на його підставі може бути подана скарга.
- ⁶ розрахунок – обрахунок.
- ⁷ податок – обов'язковий платіж державі; існують різні податки, наприклад, на зарплату, на продаж товарів, на спадщину; сплачується на регулярній основі.
- ⁸ витрати (інакше: адміністративні витрати) – платежі.
- ⁹ ремісник – особа, що займається т. зв. ремеслом, тобто робота, наприклад, за професією ювеліра, скляра.
- ¹⁰ об'єднання – добровільна група людей, що здійснюють певну діяльність.
- ¹¹ ревізійна комісія – перевіряючий орган, що діє, наприклад, на підприємстві чи в об'єднанні.
- ¹² квитанція – тут: документ або рахунок-фактура; також: підтвердження, наприклад, покупки.
- ¹³ підпис – скорочений варіант підпису, який зазвичай ставиться на кожній стороні документа, наприклад, договору; підпис служить підтвердженням оригінальності сторінок документа, щоб їх не можна було замінити після підписання договору.
- ¹⁴ банк – установа, де люди, компанії та інші організації зберігають свої гроші.
- ¹⁵ податкова інспекція – державна установа, до якої громадяни та підприємства сплачують податки, які вносяться до державного бюджету.
- ¹⁶ нотаріус – посадова особа, уповноважена юридично підтверджувати різні правочини, наприклад, відчуження квартири, набуття спадщини.
- ¹⁷ кредит – вид позики, яка зазвичай надається банком; комісію за надання кредиту сплачує позичальник, тобто особа, яка бере кредит.
- ¹⁸ кредитна каса – відділ у даній компанії, який надає позики співробітникам на дуже вигідних умовах.
- ¹⁹ анкета – вид опитування, який служить для з'ясування думок або потреб людей, яким воно адресовано (т. зв. респонденти).
- ²⁰ оцінювач – експерт у певній галузі, що оцінює спосіб виготовлення і якість даного товару.
- ²¹ купити на виплат – платити за дану річ із затримкою, повертати її вартість рівними частинами (т. зв. рати) у строго визначений час і за суворо визначених умов.
- ²² позика – позичання комусь грошей, часто за додаткову суму (т. зв. відсотки); однією з форм позики є кредит.
- ²³ гарантія – документ, що додається до квитанції, що підтверджує належну експлуатацію предмета зазначений час; гарантія дає можливість подати reklamację на товар з різних причин.
- ²⁴ волонтерство – робота, як правило, допомога установі чи організації, без винагороди за неї, але яка надає інші переваги для волонтера, наприклад, отримання досвіду роботи або нові знайомства.
- ²⁵ пасиви – джерела фінансування активів підприємства.
- ²⁶ борг – зобов'язання, зазвичай фінансові, особи чи компанії перед іншою особою чи установою.
- ²⁷ кредитор – особа або установа, у якій взято в борг.
- ²⁸ асекурація – страхування, фінансове чи в іншій формі.
- ²⁹ страховик – компанія, в якій ви оформляєте страховку, наприклад, від крадіжки або медичне страхування, і яка покриває витрати, пов'язані з крадіжкою або нещасним випадком, що призвів до втрати здоров'я.
- ³⁰ засідання – нарада.
- ³¹ Комісія фінансового нагляду (KNF) – установа, яка здійснює нагляд за фінансовими ринками у Польщі.



Janusz Korczak

Януш Корчак

1878–1942

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE) działa od 1993 roku. Pełni funkcję Narodowej Agencji Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności na lata 2021–2027, a od 2014 roku uczestniczy również we wdrażaniu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Równolegle realizuje europejskie inicjatywy informacyjno-edukacyjne: eTwinning, Eurodesk Polska, Eurydice, Europass, EVET i EPALE. Wspiera także współpracę z krajami Wschodu za pośrednictwem Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży, Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży oraz Centrum Współpracy SALTO z Krajami Europy Wschodniej i Kaukazu. FRSE jest też organizatorem Kongresu Edukacji, najważniejszego wydarzenia edukacyjnego w Polsce. Program Erasmus+ oferuje wiele możliwości w zakresie edukacji. Przyczynia się do rozwoju kształcenia i szkoleń zawodowych dzięki międzynarodowym mobilnościom, innowacyjnym projektom edukacyjnym, które sprzyjają współpracy sektorów nauki i biznesu oraz przepływowi wiedzy między nimi. Jest przeznaczony dla uczniów, studentów, nauczycieli, wykładowców szkół i uczelni, ośrodków kształcenia zawodowego, instytucji badawczych oraz dla firm.

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie to jedna z najstarszych i największych uczelni ekonomicznych w Polsce. W chwili obecnej studiuje na niej ponad trzysta tysięcy osób, zarówno z Polski, jak i z zagranicy. Wśród nich są również bardzo młodzi studenci – dzieci w wieku 6–12 lat, uczestniczące w zajęciach prowadzonych w ramach Uniwersytetu Dziecięcego UEK. Tym, co wyróżnia UEK, jest ogromne zaangażowanie w rozwój gospodarczy i społeczny, czego najlepszym dowodem jest ten komiks. Wierzmy, że pomoże on Czytelnikom zrozumieć choć kilka z najważniejszych zagadnień ekonomicznych, które przydają się w życiu każdemu z nas.

Фонд розвитку системи освіти (FRSE) діє з 1993 року. Виконує функцію Національного агентства Програми Erasmus+ та Європейського корпусу солідарності на 2021–2027 рр., з 2014 року також бере участь у реалізації Операційної програми Знання Освіта Розвиток (PO WER). Водночас реалізує європейські інформаційно-освітні ініціативи: eTwinning, Eurodesk Poland, Eurydice, Europass, EVET та EPALE. Підтримує також співпрацю з країнами Сходу через Польсько-литовський фонд обміну молоддю, Польсько-українську раду молодіжних обмінів та Центр співпраці SALTO з країнами Східної Європи і Кавказу. Фонд також є організатором Освітнього конгресу, найважливішого освітнього заходу в Польщі. Erasmus+ пропонує багато можливостей у сфері освіти. Це сприяє розвитку освіти та професійного навчання завдяки міжнародній мобільності та інноваційним освітнім проектам, які сприяють співробітництву між наукою та бізнесом та обміну знань між ними. Програма розрахована на учнів, студентів, викладачів, вчителів шкіл, коледжів, центрів освіти, працівників науково-дослідних установ та компаній.

Економічний університет у Кракові є одним із найстаріших і найбільших економічних університетів Польщі. На даний час, в університеті навчається понад 13 тис. студентів як з Польщі, так і з-за кордону. Серед них також є і зовсім маленькі студенти – діти 6–12 років, які беруть участь в заняттях у рамках дитячого Економічного університету у Кракові. Ми вирізняємося величезною відданістю економічному та соціальному розвитку навколишнього середовища, найкращим доказом цього є цей комікс. Ми віримо, що це допоможе Вам зрозуміти принаймні деякі з найважливіших економічних понять, які безумовно стануть у нагоді в житті кожного з вас.

Więcej informacji,
w tym scenariusze lekcji
do komiksu:

